

tükrözi az internet sokféleségét. Tartalmilag a humán területek dominálnak, a több mint 13 ezer tétel között az első három helyen a szépirodalom, a történelem és a vallás/egyház témakör áll.

Az elektronikus könyvtár létrehozói kezdettől fogva a „nyílt hozzáférésben”, vagyis a kultúra és a tudás szabad áramlásának megtermékenyítő erejében hisznek, így valamennyi dokumentum és funkció mindenkinek szabadon használható. Az átlagosan havi 1 milliós látogatásszám mögött sok a fogyatékkal élő és a határon túli magyar, akiknek természetesen könnyebben elérhető egy ilyen virtuális szolgáltatás, mint a hagyományos könyvtár. A vakok, gyengénlátók és mozgáskorlátozottak számára akadálymentes felület is rendelkezésre áll (vmek.oszk.hu), ennek

megújítása lesz a 2015-ös évre tervezett egyik fő feladat. Kiemelt fejlesztési irány továbbá a hordozható olvasóeszközök (e-könyv formátumok, QR-kódok, mobil felületek és alkalmazások), valamint a szemantikus web (XML és RDF metaadatok) világa.

Hogy az internet gyorsan változó közegében épp egy könyvtári szolgáltatás tudott a kezdetek óta fennmaradni és fejlődik még ma is, az annak a jele, hogy bár a művelődés, a tanulás és a tudományos kutatás jelentős változásokon megy át, a könyvtárak által nyújtott információkövetítésre, könnyű visszakereshetőségre, stabilitásra és esélyegyenlőségre továbbra is igény van.

*Drótos László
MEK-Könyvtár*



ÖRÖKZÖLD

Ebben a rovatban olyan írásokat adunk közre, amelyek ugyan nem napjainkban íródtak, de a könyvtáros szakma számára örökre aktuálisak maradnak.

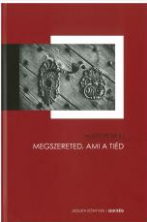
Könyvbecslés, régi könyvek, könyvtárak értékének a megállapítása csak a könyvpiac ingadozó árainak ismerete alapján történhetik, de így is kockázatos vállalkozás. A könyv anyagának: papirosának, borítékának (kötésének) anyagértéke a régi könyv becslésénél a legritkább esetben számít, – a könyv kora, régisége sem irányadó, pedig a legtöbb laikus, akinek 200-300 éves könyve van, gondosan őrzi, hogy ha megszorul, eladásával segíthessen magán. A könyv ritkasága sem mindig érték, mert lehet az a ritka könyv valami hitvány Cicero- vagy Horatius-kiadás, iskolai tankönyv, amely iránt senki

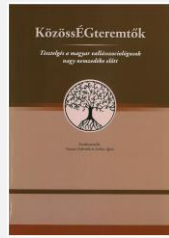
sem érdeklődik, nem tartozik semmiféle gyűjtési körbe. A régi könyv értékét a kereslet, az iránta megnyilvánuló érdeklődés szabja meg. Ha díszesen kiállított, gazdagon illuminált, stílusosan bekötött középkori kódex, vagy Corvina kerül a könyvpiacra, ezek iránt gazdag gyűjtők, állami és magán- könyvtárak részéről nyilvánul meg az érdeklődés, Európában és Amerikában, az érdeklődők egymásra verik az árakat s a könyv százezres, vagy több százezer pengő árón cserélhet gazdát. Ha a piacra kerülő könyv valamely nemzet irodalmának, vagy nyelvének forrásértékű, írott emléke, amely egyetlen vagy kevés példányban

maradt fenn, az illető nemzet a legnagyobb pénzáldozatokra is hajlandó, hogy az a régi forrás az ő tulajdonába kerüljön. Az antikvár-piacra kerülő régi könyvtárak anyaga azonban általában nem ilyen könyvekből áll, – hanem egy-egy országon, egy-egy zárt kulturális egységen belül – nagyrészt ugyanazokból a régi nyomtatott könyvekből, nálunk magyar, latin, német, francia, olasz és angol könyvekből, olykor másnyelvűekből is. A könyvbecslőnek e könyveket kell megbecsülnie. Ha a könyvbecslő maga az antikvárius, aki a saját maga számára, eladás, raktár céljából vásárol, a maga vevőkörét, annak szükségletét és anyagi erejét tartva szem előtt, úgy becsüli meg a könyveket, hogy biztos haszonnal tudja továbbadni. Ha nincs vevője, vagy úgy látja, hogy a vele összekötetésben álló hazai vagy külföldi antikváriusoknál sem tudja „lefedezni magát”, nem veszi át a „régit”, többszázesztendőös könyvekből álló könyvtárat. Pedig esetleg ugyanezt a könyvtárat a szakértő jelentékeny összegre becsülte és pedig alapos utánjárás, katalógusok lapozása és belső érték alapján. Viszont az is megtörténhetik, hogy a szakértő, a leglelkiismeretesebb munka, katalógusárak figyelembevételével lebecsül egy könyvtárat,

amelyet az antikvárius mégis jó áron vásárol meg, mert egyes darabjai, vagy az egész anyag iránt vevői körében érdeklődésre számíthat. A régi könyvek millióinak tömegében igen nehéz tájékozódni, bár a könyvtárakról megjelent évi, vagy összefoglaló külföldi katalógusok külföldi könyvekre vonatkozólag eddig is hasznos útbaigazítást adtak. A magyar antikvár-piac áraitól azonban eddig összefoglaló áttekintésünk nem volt, de – örömmel jelenthetjük – már készül, sőt sajtó alatt is van és Markai László munkájában az Országos Széchényi-Könyvtár kiadásában rövidesen meg is jelenik, az antikvár-katalógusokban ajánlott és a könyvaukciókon elért árak feltüntetésével. Ez persze nem jelenti azt, hogy könyvbecslés most már e katalógus alapján elvégezhető, mert éppen a katalógusból is kiderül, hogy a piaci árai időnként változók, az egyes könyvek iránti érdeklődés, vagy a közgazdasági helyzet, a könyvvásárlók, tudósok, gyűjtők anyagi helyzetének változása, a könyvek állapota s esetleges bejegyzései szerint. De Markai könyve tájékoztatást fog nyújtani arról, hogy az elmúlt évtizedekben miképpen értékelték a magyar könyvpiacon a forgalomban volt régi könyveket.

Trócsányi Zoltán: Könyvbecslés in Magyar Könyvszemle 63 (1939) 4. p. 310-311.

ÚJDONSÁG	
	Mustó Péter
	Megszeretted, ami a Tiéd
	Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány
	Budapest, 2014.

ÚJDONSÁG	
	Pusztaí Gabriella, Lukács Ágnes (szerk.)
	KözössÉGteremtők
	Tisztelgés a magyar vallásszociológusok nagy nemzedéke előtt
	DUPress
	Szeged, 2014.